

geven van de Duitse aanspraken in de Zuidzee zou daarom ook het voortbestaan van den Duitse Zendingarbeid bedreigen en in gevaar stellen.

Zoo luidt het schrijven. Het spreekt vanzelf dat de Duitse staatslieden niet zonder noodzaak een stuk grond zullen prijs geven. Opmerkelijk is het dat de Duitse zendingsovereenkomsten er op wijzen, dat zij voor twintig a dertig jaar, ten deele op uitroeping van de Duitse regering, den arbeid in de Zuidzee zijn begonnen. De Duitse regering heeft daardoor getoond van oordeel te zijn, dat men inboorlingen het best aan zich verbinden kan, door hen voor de Christelijke religie te winnen. In Engeland begon men dikwerf zendingen uit te zenden om propaganda te maken voor het Christendom en daarna legde de Engelsche regering de hand op het land waar de Engelsche zending met eenig succes had gearbeid. Soms werd de zending wel tot regeringscommissaris gemaakt! In Duitsland heeft de regering van de zendingsovereenkomsten bevestigd, dat zij zouden gaan arbeiden in het land dat haar gebied geworden was. In Nederland echter heeft de regering nooit een stap gedaan om kerken of zendingsovereenkomsten uit te noodigen onder Heiden of Mahomedanen den Christus te verkondigen. Zelfs bleek onder liberale ministeriën het nu en dan, dat men een zekere voorliefde had voor den Islam boven het Christendom; men denke aan het bouwen van een Moskee in Aïtch. Te recht heeft echter de Duitse regering ingezien dat het beste middel om inboorlingen voor zich te winnen is, dat men hun de zegeningen van het Christendom brengt.

WINCKEL.

## Voor Kinderen.

VELERLEI WEGEN.

XXXVII.

IN OEPREK.

„Ik ben het niet geheel met u eens“ antwoordde de heer Winter. „Elk eerlijk beroep is te beschouwen als een werk, dat God den mensch te doen heeft gegeven. De beroepen moeten natuurlijk verschillend wezen, er moeten verschillen zijn maar ook smeden, bakkers, maar ook kleermakers, kantoorheeren, maar ook geleerden. Elk van hen vervult een plaats in de maatschappij, zoolw de leeraar die spreekt van het Brood des levens voor de ziel, als de bakker die brood levert voor het lichaam. Beiden vervullen de taak door God hun opgelegd, en hebben dat te doen met getrouwheid. Wij kunnen niet allen predikanten of leeraars zijn. Ieder trachte in zijn werk vaardig te zijn en anderen ten zegen. Dat is de wil des Heeren.“

„Maar het verschildt toch veel welk werk men doet“ zei Karel.

„Hoor eens“ zei mijnheer Winter. „Ik zal u iets verhalen wat gebeurd is in de veenstreek in het Noorden van ons land. Daar woonde een vrome veenwerker Arie geheeten.“

Op een morgen was hij al palmingende aan het werk in den moergrond.

Just kwam een rijke, geldgierige boer voorbij. Het opgeruimd zingen van Arie hinderde hem, en hij riep hem spottend toe:

„Zeg, vriend, je delft zeker veel heerlijks op uit dien modder, dat je zoo vrolijk zingt. Het werk bevalt je zeker goed?“

„Och“ zei Arie. „Het is heel eenvoudig: Ik doe engelenwerk.“

„Zoo“, sprak de boer verrast. „Denk je dan Arie dat in den hemel ook turf valt te steken?“

„Dat geloof ik niet, maar wel dat de engelen doen wat God hun te doen geeft, en zoo doe ik ook.“

„Dat is een aardige geschiedenis“ sprak Reinier. „Maar ik weet toch ook dat in den Bijbel geschreven staat, dat het leeraarsambt een voortreffelijk werk is. Mag ik het dan niet begeren, nu ik den Heere heb leren kennen, en vurig wensch Hem bekend te maken aan die nog nooit van Hem gehoord hebben, gelijk er hier miljoenen zijn. Dan ben ik toch nuttiger dan wanneer ik alleen meewerk om geld te verdienen.“

„Men kan in elken stand nuttig zijn en ook anderen ten zegen was het antwoord.“ Wat het best is weet de Heere alleen. Gij zijt op 't oogenblik een geschikt handelaar. Komt de lust om het Evangelie te prediken bij u uit de rechte bron voort, dan zal God ook wegen en middelen bereiden opdat aan uw wensch voldaan worde. Denk aan het vers:

Beveel gerust uw wegen,  
Al wat u 't harte deert,  
Der trouwe hoede en zegen  
Van Hem die 't al regert.  
Die wolken, lucht en winden  
Wijst spoor en loop en baan,  
Zal ook wel wegen vinden  
Waar langs uw voet kan gaan.

Het gesprek eindigde hiermee en Reinier verzonk in diep nadenken. Wat zou hij doen? Dat mijnheer Winter zeer verstandig had gesproken, en wel gelijk kon hebben ook, was hem vrij duidelijk. Doch het was moeilijk een reeds maanden gekoesterd plan nu maar zoo weer op te geven, temeer daar het plan in zich zelf toch zoo goed was.

In deze moeilijkheid zocht hij raad en licht en wijsheid bij den Heere. En 't werd hem duidelijk, dat hij niet beter kon doen, dan den raad van zijn ouden vriend te volgen. Op zijn tijd zou de Heere verder licht geven.

Zoo keerde hij dan, na hersteld te zijn, op het kantoor terug, waar men hem zeer gemist had. Vandaar dat hij met blijdschap werd ontvangen. Met moed en lust toog hij weer aan den arbeid, zoolw mogelijk trachtend niet weer in zijn oude fout van overhaasting te vervallen. Overigens deed hij zijn werk stipt en met ijver als voorheen.

Toch was de blijdschap waarmee hij werd teruggezien niet van langen duur, althans niet bij de meesten. Voor de vertrokken bedienenden waren andere gekomen, doch even lichtzinnig van leven als de vorige. Ook zij zochten Karels vriendschap, gelijk de vroegere gedaan hadden. Doch het ging nu anders dan voorheen.

Aan de gesprekken die er gevoerd werden over alles en allerlei, tot onder 't werk toe, nam Karel geen deel. Trouwens ze waren dikwijls niet anders dan wat de Apostel noemt onverschilligheid, tot geklap en gekkernij. Zijn stilzwijgen zei meer dan spreken, en werd hem dan ook zeer ten kwade gedruid. Evenzo dat hij geen deel meer nam aan de pretjes en feesten waar de jongelui hun vermaak in zochten, dikwijls tot groote schade van ziel, lichaam en beurs.

Al spoedig kreeg Reinier allerlei bijnamen als houten Klaas, kniezer en Sjne. Men achtte hem om zijns werks wil, maar overigens liet men hem

voortaan links liggen als iemand waarmee geen gemeenschap mogelijk was. Dat deed Karel, die tijdgevoelig was, veel leed. Dit werd nog vermeerderd door een brief dien hij van zijn ouders uit Nederland ontving. Hij had terecht gemeend dat het noodig was ben in kennis te stellen van de groote verandering, die in zijn ziel had plaatsgegrepen doordat de Heere hem uit de duisternis gevoerd had tot Zijn wonderbaar licht. Tevens had hij de hoop geuit, dat ook zijn ouders nog eens in dat voorrecht mochten deelen.

Die brief was niet in goede aarde gevallen. Dat bleek uit het antwoord. Daarin vroegen zijn ouders ernstig verstoord, of zij dan zulke slechte ongeloofige menschen waren, en of hij, hun zoon, dan nu zoo veel beter was. Hij mocht wel oppassen geen ijdele woorden te zeggen, want zulke waren vaak huichelaars en bedriegers. Dat hij hard werkte deed zijn ouders genoegen, maar dat hij al jong ouden menschen de les las, konden zij niet verdragen. Ook zij dienden den goeden God, en leefden als brave menschen. Wat kon men meer verlangen?

Het was duidelijk dat de ouders hun zoon niet begrepen. Toch deed hun schrijven hem pijn. Doch Karel dacht aan de woorden van den Heere Jezus over de verdorvenheid, die Zijn woord brengen zou ook in de gezinnen en tusschen huisgenooten. Zoo kon hij zich troosten, al viel het niet gemakkelijk. Hij stond nu vrijwel alleen, Vader, moeder, omgeving alles keerde zich van hem af. Doch juist dit lijden kwam hem ten goede, want het leerde hem met den dichter zeggen:

Als mijn God maar voor mij is  
Wie is dan mij tegen?  
Hij schenkt raad en hulp in nood,  
En geeft een wegegen.

Dat het alzoop is zou Reinier later ervaren.  
HOOGENDIJK.

## Ingezonden Stukken.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

Geachte Redactie!

Zoudt u niet, met verwijzing naar de in uw blad te plaatsen advertentie, het volgende, als ingezonden stuk, in uw blad willen opnemen? Het bestuur van het Protestantisch Ziekenhuis te Brussel deelt mede, uit het jaarverslag van 1917, dat het aantal patiënten in dat jaar bedroeg 52; 3 moesten worden afgewezen wegens oogenblikkelijk plaatsgebrek. Van die 52 patiënten waren er 32 Protestant, 20 Roomsche. Volgens nationaliteit waren er onder de 41 Belgen, 5 Noord-Nederlanders, 3 Duitschers, 1 Zwitsers, 1 Engelsman, 1 Pool. Aantal verpleegsters 2919. Operaties 20, geboorten 1, sterfgevallen 5. Wat de ontvangsten betreft, werd er ontvangen aan verpleegkosten fr. 19184,81, aan giften fr. 7020,08; aan contributies fr. 970,25; aan verloting van een spreij f 600; opbrengst van centombols fr. 1426,57; aan interest fr. 865,12; te zamen fr. 30066,83.

Wat de uitgaven betreft, laten wij het getal spreken van fr. 26127,85 alleen aan huishoudgeld. Al de uitgaven te zamen bedroegen de som van fr. 36831,99. Het tekort is dus fr. 6765,16. Dit tekort is nu al ruim fr. 10.000 geworden, hetwelk wij gedeeltelijk hebben moeten dekken door een deel van ons grondkapitaal in de kas te storten. Onze vraag is nu: wie geeft ons een liefst flinke gift voor de kas? Verder deelen wij mede dat de leen som van fr. 125.000 om een nieuw grooter huis te bouwen, voorhanden is. Een huis hebben we opzicht. Maar nu moeten wij nog fr. 15.000 hebben voor den noodzakelijken ombouw. Voordat wij dit geld bij elkander hebben als gift, willen wij den koop niet sluiten, om niet op al te lossen bodem te werken. Het huis toch kan ons niet nutten zonder den ombouw. Zoo is onze tweede vraag: wie geeft ons een krachtige handreiking om tot dit doel te komen? Wil men een toezegging doen van zooveel te willen storten bij eventuele aankoop, ook dit zal ons zeer verblijden.

Ons voortwerken hangt van den gunstigen uitlag van dit vragen af. Alleen dan hebben wij vrijmoedigheid om voort te werken, ook in onzen zwaar beproefden tijd, in welken onze arbeid in Brussel schittert als een troostrijk lichtje in de stikdonkere.

De ondergeteekenden zijn beiden in het land, tot 12 Sept.

W. HOEK, Voorzitter.

Ned. Herv. Pred. te Brussel

202 Tasmanstr., Den Haag.

CHR. WARNER, Secretaris.

Ned. Geref. Pred. te Brussel

17 Regentesselaan, Den Haag.

## Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Uithuizermeeden, J. Lustigheid, te Nijverdal. — Schildwolde (Gron.), H. P. M. G. de Walle, te Zaamslag. — Hoek van Holland, J. H. A. Bosch, te Amstel. — Hollum (Ameland), H. N. Boukema, te Neede. — De Krim (Ov.), N. Y. van Goor, te Groningen.

AANGENOMEN: Dwingeloo, Dr. S. P. Deo, prop. te Kampen. — Westerlee, H. Brinkman, te Glandbrug.

BEROEPEN: Schoonebeek, Schellens c.a., Noord-Scharwoude en Monnikendam, Dr. S. P. Deo, prop. te Kampen. — Oosterend op Texel, Dr. J. Douma, Am. te Ambt-Vollenhove (Bl) — Oude en Nieuwe Bildijk, H. Brinkman, te Glandbrug. — Onstwedde, D. Drenth, te Leimuiden.

Dr. E. Th. Ploos van Amstel, emeritus predikant, Amsterdam, Ruyschstraat 61, deelt hierbij nog eens mede, dat hij gaarne de Geref. kerken in het Woerd en de Sacramenten dienen wil.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Garderen, N. Warmolts, te Neerlangbroek. — Ouddorp (Z.-H.), A. M. den Ouden, te Nijkerk. — Sleuwyk, J. J. Kloots, te Langerak bez. De Lek. — Nederhemert (toez.), H. Kluit, te Stitswerd. — St. Michiels-Gestel c.a., E. van Meer, te 's-Gravemoer. — Saaksum (Gron.), Joh. van Dorssen, cand. te Oudega (Fr.). — Oud-Bellertland (2e pred. pl.), S. Ronner, te Mastenbroek. — Zuidland (toez.), Ph. Peter, te Sirjanland. — Simons-haven, J. D. de Hoog, te Harlingen. — Blauwkapel en Arnhem, D. J. van de Graaf, te Nieuwpoort. — Babylonbroek (toez.), W. ten Boom, te Made en Oud-Drimmelen. — Jaarsveld (U) (toez.), J. H. Gunning E. Ben, te Hoozeven. — Roodeschool (toez.), Dr. J. Th. Ubbink, te Gaast en Ferwoude.

AANGENOMEN: Kollum, J. Sevenster, te Beetgum. — Waarder (Z.-H.), J. H. van Paddenburgh, te Staphorst. — Rouveen, A. Oskam, te Benthuisen. — Boxum-Blessum (toez.), M. J. F. Schönlief, te Wargum.

BEROEPEN: Blauwkapel, J. Bus, te Enter. — Harderwijk, H. A. de Geus, te Veenendaal. — Brakel, A. Oskam, te Benthuisen. — Nijega c.a., W. G. G. Beekamp, te Paesens. — Schoonhoven, J. Kraaij, te Gorinchem.

## Advertentiën.

Op Zondag 11 Aug. leed onze gemeente een gevoelig verlies, waar 't den Heere behaagde van ons weg te nemen onzen geliefden mede-opziener

GERRIT RAVENSBERGEN,  
in den ouderdom van ruim 38 jaar.  
Zijne kostelijke gaven van verstand en hart deden nog veel van hem verwachten. Slechts 1 1/2 jaar mocht de Gemeente van zijn dienst genieten. In Jezus ontslapen is het loon, den getrouwen dienstknechten toegezegd, zijn deel.

Deze wetenschap troostte inzonderheid de weduwe met haar jaliijk kroost.

Namens den Kerkeraad, Præs.  
E. H. BROEKSTRA, Præs.  
C. SCHONEVELD, Scriba.

Rijnsburg, Aug. '18.

J. J. Donderdag ontsiep na een kortstondige ziekte in de hope des eeuwigen levens, onze geliefde Broeder Diaken

WILLEM HOMMEL  
in den ouderdom van ruim 43 jaren.  
Troostte de Heere de diepbedroefde Weduwe en hare Kinderen, en ontferme Hij zich over onze opnieuw beproefde Gemeente.

Namens den Kerkeraad der Geref. meerde Kerk van Raamsdonk c.a.  
Da. J. J. KOOPMANS, Præsies.  
W. E. JANSON, Scriba.

Raamsdonkveer, 12 Augustus 1918.

Heden overleed, na een kortstondige, doch hevige ziekte, onze innig geliefde eenigste Zoon en Broeder,

JAN GERARD RIENK PEL,  
in den ouderdom van bijna 23 jaar.  
Zijne betuiging, dat hij naar Jezus ging lenigt eenigzins onze diepe smart.

G. R. H. PEL.  
H. PEL.—BOUMAN.  
HILLY PEL.  
ELLA PEL.

Leeuwarden, 13 Aug. 1918.

**L. G. WEISZ & Co.**  
Commissionairs in Effecten,  
**Keizersgracht**  
**No. 166,**  
**AMSTERDAM.**

**GANZEVOORT'S**  
**Orgelhandel**  
Diezerstraat 116, Zwolle.  
Zeer groote keuze. Vraagt s.v.p. ons  
Standard Orgel.  
Heerlijke muziek. — Prachtige kasten.

**WED. JOHs. ALBERTS,**  
Tabak- en Sigarenmagazijn  
„BILDERDIJK“,  
Bilderdijkstraat 5, -i- Amsterdam.  
Ruime sortering van goede merken in elken prijs.  
ZONDAGS GESLOTEN.

Verschillende Feuilletons, in De Standaard verschenen, worden door den uitgever

W. ten Have, te Amsterdam, in boekvorm uitgegeven onder den titel:

## Standaard-Serie.

Reeds verschenen als No. 1:

### HARTELEED

DOOR

Leontine von Winterveld—Platen

en als No. 2:

### GODSLEIDING

DOOR

M. v. O.

Als 3e deel is ter perse:

### DE IJZEREN RIDDER

DOOR

Leontine von Winterveld—Platen

De prijs van ieder deel is f 1.80 ingenaaid, en f 2.25 gebonden in stempelband (crisis-toeslag 10 %).

Men kan zich abonneren tot wederopzegging op heel de serie. Aan geabonneerden worden de deelen bij verschijning onmiddellijk toegezonden.

De Directie van „De Standaard“

## Groningsche Hypotheekbank voor Nederland.

GRONINGEN.

BIJKANTOOR: ZWOLLE, BLOEMENDALSTRAAT 18.

DIRECTIE: M. BROUWER.  
Mr. H. VAN DER VEGTE.  
F. J. BOLT.

Geeft uit:

4 1/2 % Pandbrieven à 99 %.

4 % „ „ 92 1/2 %.

## Protestantsch Ziekenhuis te Brussel.

De ondergeteekenden vragen krachtige hulp voor deze in België eenige stichting. Ten eerste voor het budget, dat buitengewoon gedrukt wordt door de ontzettende duurte van alles. Ten tweede om het te koop grootoors huis te kunnen ombouwen; daarvoor is gld. 15.000 noodig.

Tot 12 September zijn de ondergeteekenden in het land.

W. HOEK, Voorzitter, Ned. Herv. Predikant te Brussel,  
202 Tasmanstr., Den Haag.  
CHR. WARNER, Secretaris, Ned. Geref. Predikant te Brussel,  
17 Regentesselaan, Den Haag.

**Mr. GROSHEIDE**  
ACCOUNTANT  
(INSTITUUTSLID)  
**AMSTERDAM**  
(SINGEL 303, T. 1233 N.)

**SIMOONS & Co.,**  
Commissionairs in Effecten.  
AMSTERDAM, Gravenstraat 4.  
BAARN, Krugerlaan 5.

**Gereformeerd Gymnasium**  
te KAMPEN.  
Het 2de Toelatingsexamen zal D. V. worden  
afgenomen op Dinsdag 3 September.  
Aangifte bij den Rector  
Dr. J. J. ESSER.

**Christelijk Gymnasium**  
te ARNHEM.  
Ver. voor H. O. op Geref. grondslag.  
Aangifte voor het toelatingsexamen  
op 3 en 4 Sept. bij  
Dr. D. J. A. WESTERHUIS,  
Rector.

**G. J. WOUDA,**  
Tuin-, Bloem- en Landbouwzaden  
Oranjewoud (Fr.).

## BOEKVERKOOPING.

Bij H. A. VAN BOTTENBURG,  
Prinsengracht 493 te Amster-  
dam, zullen op de a.s. Najaars-  
veiling a.s. publiek worden ver-  
kocht de

## Bibliotheken

nagelaten door wijlen Da. J. C. C.  
VOIGT te Oudewater, Dr. J. M. Ph.  
SCHIPPERS te Bennekom, van  
een Em. pred. en andere verzameling.  
Bibliotheken of gedeelten  
daarvan kunnen ter bijvoeging nog  
worden ingezonden. Inlichtingen  
worden gaarne verstrekt.

## Zending onder de Joden van de Gereformeerde Kerken in Nederland.

Verantwoording over 25 Juni—10 Aug. '18

Collecten of Bijdragen:

Winschoten f 50, Iersche f 2, Westmaas f 4,33,  
N. N. te Leiderdorp f 2,50, Kielwinderwerf  
f 14,03, Hindeloopen f 3,49, Woudsend f 7,40.  
Oudega f 14, Heeg f 31,32, Hemelum f 15,  
Schijndel f 14,15, Classis Hallum f 30,35,  
Dronrijp f 15, Kamerik f 8,21, Breukelen f 10,  
Nichtevecht f 4,38, Adward f 31,98, ten Boer  
f 35,85, Bedum B. f 5, Sappemeer f 34,71,  
Zuidbroek f 10,62, Onderdendam f 11,50,44,  
Zuidwilde f 31,57, Thesinge f 27,74, Hoogkerk  
f 39,60, Varsseveld f 40,73, busje Gebr. Smit  
Schokland f 2, Zeist f 25, Gasselternijveer  
f 2,50, Haamstede f 1, den Bommel f 6,83,  
Apeldoorn f 5, Barneveld f 10, Dieren f 20,  
Epe f 4,18, de Glindhorst f 10,48, Heerde f 5,  
Kootwijk f 2, Wapenveld f 2,50, Anna Jacoba  
Polder f 15,94, Bergen op Zoom f 11,69,  
Krabbedijke f 26,93, Rilland f 21,61,  
Poortvliet f 9,75, Oud-Vossemeer f 5,77.

Dr. J. J. MIEDEMA,  
Deputaat-Quaestor.

Groningen, 12 Aug. 1918.

Abonnementen op  
**DE HERAUT**  
in Zuid-Afrika  
worden aangenomen door  
**J. L. VAN SCHAIK,**  
Boekhandelaar  
Kerkstraat Centraal  
Pretoria  
Postbus 724.  
Prijs per jaargang 10,— bij  
voornitbetaling.

## Spaarbank

VOOR DE

Stad AMSTERDAM,

(Opgericht in 1848).

Hoofdbureau,  
Singel 544—546.

Geopend:

ELKEN WERKDAG van des morgens half  
10 tot des avonds 4 1/2 uur.

Bijbureau:

Bloemgracht 33  
Haarlemmerplein 4  
Bilderdijkstraat 194  
Ceintuurbaan 131  
„Zeehuus“, Kadiksplein 8  
late Van Swindenstraat 19.  
Brederoedestraat 103.

Geopend:

ELKEN WERKDAG des morgens van  
half 10 tot half 1 en des avonds van half  
7 tot 3 1/2 uur.

Mr. H. J. J. POST,

Directeur.

Lezers van  
**Dag- en Weekbladen**  
IN DE  
**Spoorwegwagens**

werpt Uwe Couranten, na ze gelezen  
te hebben, in de bussen voor de  
Ziekenhuizen op de Perrons van de  
Spoorwegstations aanwijzen; daarmede  
verricht gij een nuttig werk.

Laat ze vooral niet in den wagen  
liggen.